

Věc: Oponentský posudek disertační práce

Název práce:

Možnosti a meze implementace e-learningu na prvním stupni základní školy

Autorka: Mgr. Marie Hubálovská

Školitel: doc. RNDr. PaedDr. Pavel Trojovský, Ph.D.

Studijní program/obor: Specializace v pedagogice/Informační a komunikační technologie ve vzdělávání

Disertační práce Mgr. Marie Hubálovské se zabývá stále aktuálním tématem implementace e-learningu do každodenní školské praxe se zaměřením na první stupeň základní školy.

Předložená práce v rozsahu 128 stran textu je doplněna dvěma přílohami, obsahujícími dotazník pro žáky o jejich využívání ICT a diagramy zpracovaných korelací mezi klasifikací žáka v určitém předmětu a hodnocením jeho oblíbenosti. Citováno je 98 tištěných i elektronických zdrojů za dodržení příslušných norem. Přiložen je i seznam publikovaných prací doktorandky, který čítá úctyhodných 13 záznamů o anglických textech v zahraničních sbornících a časopisech.

Práce má standardní strukturu, kdy po úvodu autorka nastiňuje zkoumanou problematiku a zabývá se postupně charakteristikou základního vzdělávání, konceptem gramotnosti a technologiemi implementovanými do výuky. Z hlediska postupu od obecného ke konkrétnímu by zde bylo vhodné zařadit kapitoly 2.5 a 2.7 do kapitoly 2.6, neboť výukové metody (2.5) i počítačová technika (2.7) jsou didaktickými prostředky (2.6). I obecné pojetí kapitoly 2.9 Gramotnost příliš nezapadá do systému součástí kapitoly 2. Základní vzdělávání. Texty těchto teoretických částí disertační práce jsou napsány stručně, ale poskytují dostatečný základ pro výzkumnou část. Občas v textu se vyskytuje nejasná či kontroverzní formulace, jako např. „...realizace e-learningu...se neobejde bez využití LMS...“, což odporuje formulovaným definicím e-learningu jak v širším tak v užším pojetí. Teoretická část také obsahuje rešerši zahraničních výzkumných studií, které se dosud zabývaly implementací ICT na prvním stupni základní školy. Zde postrádám informace o tom, jakým způsobem byly zdroje vyhledávány, jakým způsobem byly analyzovány a interpretovány jejich výsledky. Připomínku mám i k formulaci názvů jednotlivých kapitol teoretické části disertační práce, kterým chybí větší informační hodnota.

Celkově ale mohu konstatovat, že jsou teoretické části pojaty akceptovatelným způsobem a jsou dobrým východiskem pro výzkumnou část disertační práce.

Výzkumná část disertační práce začíná formulací cílů a popisem použitých výzkumných metod. Ačkoliv je avizována případová studie včetně její teoretické charakteristiky, výzkumné šetření probíhalo konkrétně prostřednictvím realizace několika podpůrných výzkumných metod, jako jsou dotazníková šetření, zúčastněné pozorování, obsahová analýza, polostrukturované individuální a skupinové rozhovory. Vlastní případová studie ve formě finální eseje ale zpracována nebyla, i když celá výzkumná část obsahuje analýzu a interpretaci dat, které bude možné v navazující činnosti doktorandky pro takovou studii použít a publikovat ji v monografické formě nebo jako kapitolu v jiné odpovídajícím způsobem zaměřené monografii.

Jednotlivé etapy výzkumného šetření jsou popsány akceptovatelným způsobem, a jak již bylo uvedeno, budou vhodnou součástí budoucí případové studie zacílené školy včetně autentických vyjádření aktérů implementačního procesu.

I když hodnotím celkově kladně provedení jednotlivých výzkumných šetření a zpracování řady podpůrných elektronických výukových materiálů pro využití ve školním LMS, musím připomenout několik nedostatků. Jsou jimi zejména nepopsané osy v prezentovaných grafech s experimentálními daty, chybějící statistický pohled na data získaná při zkoumání vlivu implementace e-learningu na postoje žáků k vyučovaným předmětům a chybějící autentická vyjádření ze skupinového rozhovoru s učiteli. To by bylo vhodné v navazujících studiích upravit a doplnit.

Pro obhajobu bych rád formuloval, kromě výše uvedených, ještě následující otázky:

Jaký byl rozsah práce učitelů zapojených v projektu implementace e-learningu do školní praxe nad rámec jejich pracovních úvazků?

Máte informace o tom, jak pokračuje implementace e-learningu na prvním stupni ZŠ Vaší experimentální školy?

Disertační práce Mgr. Marie Hubálovské představuje aktuální příspěvek k úspěšné implementaci e-learningu i na nejnižších stupních školského systému. Její zpracování je i přes uvedené připomínky slibným počinem pro následování a příslušné rozšiřování uvedené problematiky. Mohu tedy na závěr konstatovat, že práce splňuje požadavky na disertační práci v studijním programu/oboru „Specializace v pedagogice/ICT ve vzdělávání“, doporučuji ji k obhajobě a navrhuji udělit akademický titul Ph.D.

V Hradci Králové dne 20. 8. 2016

Prof. PhDr. Martin Bílek, Ph.D., oponent disertační práce